

інфраструктури, громадське здоров'я, економічну стабільність та багато інших аспектів життя людини. Проте мегаполіси, міські простори, де щодня їздять, живуть та працюють понад 10 мільйонів людей, неминуче перетворилися на одну із соціально-екологічних систем підвищеного ризику. У той же час мегаполіси концентрують економічні та фінансові центри і часто мають важливе значення для економіки країни.

Як наголошує Л. О. Радіонова, нинішня глобальна криза підкреслює необхідність системи економічного розвитку, заснованої на фундаментальних інноваціях, і яка генеруватиме вкрай необхідні робочі місця, стійко задовольняючи потреби Землі та всіх її громадян [2]. Цей «синій» підхід не тільки життєздатний, він уже почав укорінюватися. Якщо говорити про відходи, яких з кожним роком людство накопичує дедалі більше, то тут для нас може бути показовим досвід Південної Кореї. Там навчилися ефективно перетворювати їх на біогаз, і це дозволяє знизити податки для населення на 30%. Звісно, зробити це непросто. Для повноцінної реалізації такого підходу потрібна відповідна державна політика, яка проводитиме такі зміни у суспільстві. Можливо, дуже скоро наші можновладці це зрозуміють. Але хочеться, щоб це сталося якомога раніше, адже при всталених методах господарювання, спрямованих на вичавлювання з природи всіх соків, часу у Землі насправді залишилося не так вже й багато.

Література:

1. Паулі Гюнтер. Синя Економіка. Вид-во: Risk Reduction Foundation. 2012. 320 с.
2. Радіонова Л. О., Мележик А. В. Малі міста від моделі «коричневої економіки» до «зеленої економіки». 2020: Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Інклюзивний розвиток економіки в умовах глобальних викликів сьогодення». URL : <https://ojs.kname.edu.ua/index.php/area/article/view/2485/2363>

ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО: ПЕРСПЕКТИВА РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД НА ПРИКОРДОННИХ ТЕРИТОРІЙ

Тимечко І., д.е.н., с.н.с.

ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»

У Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки виокремлено прикордонний регіон як тип території, що потребує особливої уваги з боку держави та застосування спеціальних механізмів та інструментів стимулювання їх розвитку.

Прикордонний регіон як територія відповідної прикордонної області відзначено й в державній програмі розвитку транскордонного співробітництва, що визначає державну регіональну політику України.

Найпростішою формою транскордонного співробітництва є прямі, безпосередні контакти суб'єктів та учасників. Суб'єкти транскордонного співробітництва за довгострокових планів і певних спільних завдань можуть

укладати угоди про транскордонне співробітництво. А також передбачати угодою про транскордонне співробітництво добровільне об'єднання суб'єктів та/або учасників транскордонного співробітництва України та сусідніх держав – транскордонне об'єднання. В процесі розроблення та реалізації спільних ініціатив, заходів, проектів, програм та стратегій суб'єкти транскордонного співробітництва можуть створювати – орган транскордонного співробітництва.

Транскордонне співробітництво є інструментом розвитку прикордонних територій. Тому, важливо акцентувати увагу на удосконаленні забезпечення транскордонного співробітництва, а саме удосконалення *інфраструктурного, інституційного, кадрового, фінансового* забезпечення транскордонного співробітництва, а саме:

1. *Інституційне забезпечення*

1.1. *Впровадження нових форм транскордонного співробітництва*

У Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки йдеться про: запровадження механізмів підтримки транскордонних індустріальних та технологічних парків, економічних і промислових зон на території України з метою стимулювання регіонального економічного розвитку; сприяння формуванню та розвитку транскордонних кластерів в Україні.

З вищезазначених форм транскордонного співробітництва законодавчо визначено транскордонний індустріальний парк [1] як індустріальний парк, що створюється і функціонує на підставі міжнародного договору України, який укладається між урядами держав або уповноваженими ними ініціаторами створення. Порядок створення і функціонування таких індустріальних парків регулюється міжнародними договорами України. Ініціатор створення - орган державної влади, орган місцевого самоврядування, який згідно з Конституцією України здійснює право власника на землю від імені Українського народу і відповідно до закону наділений повноваженнями розпорядження землею, а також юридична або фізична особа - власник чи орендар земельної ділянки, яка може бути використана та пропонується ним для створення індустріального парку.

Господарський кодекс України встановлює відповідно до Конституції України правові основи господарської діяльності (господарювання), яка базується на різноманітності суб'єктів господарювання різних форм власності. Господарська діяльність на державному кордоні України (судноплавство, користування водними об'єктами для потреб лісосплаву та інші види водокористування, створення гідропоруд, провадження інших робіт у внутрішніх водах України, користування землею, лісами, об'єктами тваринного світу, ведення геологічних розвідувань та інша господарська діяльність) здійснюється з урахуванням особливостей режиму державного кордону України відповідно до законодавства України та чинних міжнародних договорів, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України. Умови здійснення на державному кордоні України господарської діяльності

визначаються відповідними органами державної влади України з урахуванням місцевих умов.

Згідно з законом України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» [2] спеціальною (вільною) економічною зоною вважається частина території України, на якій встановлено спеціальний правовий режим господарської діяльності, особливий порядок застосування та дії законодавства України. На території спеціальної (вільної) економічної зони можуть запроваджуватися пільгові митні, податкові, валютно-фінансові та інші умови підприємництва вітчизняних та іноземних інвесторів. Митний контроль на території спеціальних (вільних) економічних зон регулюється окремими законами та чинними міжнародними договорами, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, що встановлюють спеціальний правовий режим зазначених зон.

Спеціальні (вільні) економічні зони створюються з метою залучення інвестицій та ефективного їх використання, активізації спільно з іноземними інвесторами підприємницької діяльності з метою збільшення експорту товарів, поставок на внутрішній ринок високоякісної продукції і послуг, впровадження нових технологій, розвитку інфраструктури ринку, поліпшення використання природних, матеріальних і трудових ресурсів, прискорення соціально-економічного розвитку України. Територія і статус спеціальної (вільної) економічної зони, в тому числі строк, на який вона створюється, визначаються окремим законом для кожної спеціальної (вільної) економічної зони.

На території України можуть створюватися спеціальні (вільні) економічні зони різних функціональних типів: вільні митні зони і порти, експортні, транзитні зони, митні склади, технологічні парки, технополіси, комплексні виробничі зони, туристично-рекреаційні, страхові, банківські тощо. Окремі економічні зони можуть поєднувати в собі функції, властиві різним типам спеціальних (вільних) економічних зон. На території спеціальної (вільної) економічної зони діє законодавство України з урахуванням особливостей, передбачених Господарським кодексом, законом про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон, а також законом про створення конкретної спеціальної (вільної) економічної зони, прийнятим відповідно до Господарського Кодексу України.

Транскордонний технологічний парк не визначено законодавчо. Згідно з Законом України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» *технологічний парк* (технопарк) - юридична особа або група юридичних осіб (учасники технологічного парку), що діють відповідно до договору про спільну діяльність без створення юридичної особи та без об'єднання вкладів з метою створення організаційних засад виконання проєктів технологічних парків з виробничого впровадження наукоємних розробок, високих технологій та забезпечення промислового випуску конкурентоспроможної на світовому ринку продукції.

Договір про спільну діяльність без створення юридичної особи та без об'єднання вкладів учасників технологічного парку - договір між юридичними особами - учасниками технологічного парку, що містить відомості про склад

учасників технологічного парку, їх права та обов'язки, пріоритетні напрями діяльності технологічного парку, органи управління і керівний орган технологічного парку, їх повноваження та порядок прийняття ними рішень, порядок фінансування діяльності органів управління і керівного органу, порядок прийняття нових учасників технологічного парку та виключення з числа учасників технологічного парку, порядок ліквідації технологічного парку (припинення дії договору).

Учасники технологічного парку - юридичні особи - суб'єкти наукової, науково-технічної, підприємницької діяльності, що уклали між собою договір згідно з Законом;

Спільне підприємство - підприємство, створене для виконання проектів технологічного парку, одним із засновників якого є технологічний парк або учасник технологічного парку, а іншими - резиденти чи нерезиденти, сумарний внесок яких до статутного фонду становить суму в національній валюті, еквівалентну не менше 50 000 доларів США.

Для реалізації проектів технологічних парків технологічним паркам, їх учасникам та спільним підприємствам, що виконують проекти технологічних парків, державою надаються цільові субсидії у вигляді: сум ввізного мита, що нараховуються згідно з митним законодавством України, при ввезенні в Україну для реалізації проектів технологічних парків нових устаткування, обладнання та комплектуючих, а також матеріалів, які не виробляються в Україні.

1.2. Реалізація інституційної ініціативи для Карпатського регіону

Створення умов для подальшого розвитку гірських територій українських Карпат, відповідно створення ефективної системи співпраці держав, регіонів і громад, що розташовані на території Карпатського макрорегіону, та проведення спільних дій в рамках міжрегіонального та транскордонного співробітництва; забезпечення активної участі та врахування інтересів України під час формування політик та інструментів ЄС у сфері розвитку Карпатського регіону, в тому числі у рамках підготовки та реалізації макрорегіональної Стратегії ЄС для Карпатського регіону.

1.3. Розвиток міжрегіонального співробітництва прикордонних регіонів

Підтримка програм міжрегіональної кооперації та обмінів між регіонами України, відповідно завдання: забезпечення розвитку транскордонної, міжмуніципальної та макрорегіональної співпраці у сфері розроблення та реалізації спільних проектів сталого розвитку.

2. Інфраструктурне забезпечення.

Розвиток дорожньо-транспортної, логістичної, транскордонної та інформаційно комунікаційної інфраструктури в контексті стратегії інтегрованого управління кордонами на період до 2025 року.

3. Кадрове забезпечення

Розвиток інституційної спроможності суб'єктів та учасників транскордонного співробітництва (асоціацій органів місцевого

самоврядування, громадських організацій, європейських об'єднань територіального співробітництва та інших форм транскордонного співробітництва):

- підготовка та підвищенні кваліфікації управлінських кадрів з питань транскордонного співробітництва;
- сприяти розвитку недержавних інституцій, громадських організацій, що здійснюють свою діяльність у сфері транскордонного співробітництва;
- налагодження взаємодії представників всіх секторів суспільства (влада, бізнес, громадськість).

4. Фінансове забезпечення

Співфінансування реалізації проектів (програм), зокрема, що фінансуються за рахунок міжнародної технічної допомоги, а також в програм прикордонного співробітництва у рамках Європейського територіального співробітництва на 2021-2027 рр. в рамках фінансового інструменту «Сусідство, розвиток і міжнародне співробітництво» (NDICI).

Література:

1. Про індустриальні парки: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5018-17#Text> (дата звернення: 15.09.2020)
2. Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2673-12#Text>

ОСНОВОПОЛОЖНІ ПРАВИЛА ТА ПРИНЦИПИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Ткачук Ю. М., студентка 3 курсу факультету Економіки та бізнесу

Сахно Л. А., к.е.н., доцент кафедри Фінанси, облік і оподаткування

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Сучасне суспільство існує в епоху матеріалізму, коли майже все обертається навколо матеріальних цінностей, зокрема грошей та їх еквівалентів, тому зараз як ніколи є актуальним вивчення бухгалтерського обліку, хоча б його основних понять, задля того, щоб бути в змозі правильно користуватися своїми грошима або грошима підприємства чи організації, за які ви відповідаєте.

Здавна люди цікавилися і вивчали господарський та пізніше вже бухгалтерський облік через те, що матеріальні цінності могли та можуть стати причиною суперечок — тож треба вміти ними правильно розпоряджатися, а також правильно їх обліковувати. Вивченням питань обліку займалися такі науковці як відомий адвокат, доктор права Кость Левицький (1859– 1941),